

UW BEHANDELING MET IMNOVID

**KANKERCENTRUM
UZ GENT**

INHOUDSTAFEL

01	Inleiding	3
02	Hoe werkt Imnovid®?	3
03	Hoe verloopt de behandeling?	3
04	Adviezen bij de inname van Imnovid®	3
05	Bijwerkingen	6
06	Zwangerschap, borstvoeding en vruchtbaarheid	16
07	Geneesmiddelen die niet mogen gecombineerd worden met Imnovid®	17

01 INLEIDING

We geven u enkele handige tips om bijwerkingen te vermijden of te behandelen en vermelden wanneer u best de arts, de verpleegkundig consulent of de apotheker contacteert. Zij geven u graag meer uitleg, dus aarzel niet om hen te contacteren.

02 HOE WERKT IMNOVID®?

Het werkzame bestandsdeel van Imnovid® is pomalidomide. Imnovid® wordt gebruikt om een multiple myeloom te bestrijden.

Multiple myeloom is een kanker van een witte bloedcel, de plasmacel genaamd. Normaal produceren plasmacellen antilichamen waarmee ze infecties gaan bestrijden. Bij multiple myeloom groeien de plasmacellen ongecontroleerd en produceren ze abnormale antilichamen waardoor ze niet langer infecties kunnen bestrijden.

Imnovid® zal uw immuunsysteem stimuleren en zo de ongecontroleerde groei remmen van de plasmacellen.

03 HOE VERLOOPT DE BEHANDELING?

De duur van de behandeling wordt vastgelegd in samenspraak met uw arts. Uw behandeling duurt zolang uw arts vindt dat de behandeling doeltreffend is en de bijwerkingen draagbaar zijn.

04 ADVIEZEN BIJ DE INNAME VAN IMNOVID®

Hoe moet ik het geneesmiddel innemen?

Imnovid® wordt ingenomen in een behandelingscyclus van 4 weken:

Week 1 t.e.m. week 3: Elke dag één maal per dag 1 capsule van 4 mg Imnovid® innemen met water.

Week 4: geen inname

1 cyclus=4 weken

m	d	w	d	v	z	z

Aandachtspunten bij de inname van Imnovid®

- Het is belangrijk om uw medicatie elke dag stipt op hetzelfde moment in te nemen.
- Imnovid® mag met of zonder voedsel ingenomen worden.
- Elk capsule in zijn geheel innemen met een glas water zonder te kauwen, te openen of te breken.
- Als er poeder uit een gebroken capsule Imnovid® in aanraking komt met de huid, moet u de huid onmiddellijk en grondig wassen met water en zeep.

De dosering van Imnovid®

Imnovid® wordt ingenomen in behandelingscycli van 4 weken. De meest gebruikelijke dosering van Imnovid® bedraagt 4 mg per dag gedurende de eerste 3 weken. Dit wordt bekomen door eenmaal per dag 1 tablet van 4 mg Imnovid® in te nemen. gedurende de 4 de week wordt er geen Imnovid® ingenomen. Als de 4 weken om zijn dan begint u terug met een nieuwe cyclus. Uw arts kan beslissen om de dosis te wijzigen of tijdelijk te stoppen afhankelijk van hoe u op de behandeling reageert.

Wijzig de dosering of stop de behandeling nooit op eigen houtje! Neem steeds de dosering die uw arts heeft voorgeschreven.

Wat doen als u een inname bent vergeten?

Als u een dosis hebt gemist, neem de volgende dosis dan in volgens het schema. Neem **geen dubbele dosis** om de vergeten capsules in te halen.

Wat doen indien u te veel tabletten hebt ingenomen?

Als u per vergissing teveel Imnovid® hebt ingenomen of iemand anders heeft uw tabletten ingenomen, neem dan steeds contact op met uw arts, de spoedafdeling van het ziekenhuis of het antigifcentrum (tel. 070 245 245) voor advies.

Hoe bewaart u Imnovid®?

- Bewaar de capsules in hun originele verpakking op kamertemperatuur.
- Gebruik dit geneesmiddel niet als u ziet dat de verpakking beschadigd is of als er met de verpakking geknoeid is.
- Buiten het bereik van kinderen bewaren.
- Niet meer gebruiken na de uiterst houdbaarheidsdatum die terug te vinden is op de verpakking naast 'EXP'.

Indien u Imnovid® niet meer moet gebruiken, breng dan de overige capsules naar uw arts of apotheker. Gooi ze niet in de vuilnisbak.

Belang van een juiste inname van uw medicatie

Het is belangrijk om Imnovid® dagelijks in te nemen. Op die manier werkt het geneesmiddel constant tegen de kankercellen met een optimale doeltreffendheid en slaagkans tot gevolg. Indien u Imnovid® slechts af en toe zou innemen, krijgen de kwaadaardige cellen meer kans om opnieuw te groeien.

U zal wel eens een moment hebben waarop u denkt te willen stoppen met de behandeling, zeker wanneer de bijwerkingen de kop opsteken. Maar, het is net heel erg belangrijk dat u volhoudt en verdergaat met deze behandeling.

Indien u bijwerkingen ervaart, aarzel dan niet om contact op te nemen met uw arts, de verpleegkundig consulent of de ziekenhuisapotheker.

05 BIJWERKINGEN

Het is mogelijk dat er tijdens de behandeling bijwerkingen optreden. De intensiteit van deze bijwerkingen verschilt van persoon tot persoon.

Het is steeds belangrijk om uw arts, de verpleegkundige of de apotheker op de hoogte te brengen als u bepaalde bijwerkingen ervaart. Ze zullen u adviezen geven om de klachten te verminderen of te behandelen.

Wees niet ongerust indien u weinig nevenwerkingen ervaart. Dit betekent zeker niet dat de therapie onvoldoende of niet werkt.

Volgende bijwerkingen kunt u ervaren

■ Vermoeidheid	6
■ Misselijkheid en braken	8
■ Diarree	10
■ Constipatie	11
■ Spierpijn	12
■ Hoofdpijn	12
Vermindering van het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes	13

Vermoeidheid

Dit is een zeer vaak voorkomende bijwerking. Vermoeidheid wordt gekenmerkt door:

- u algemeen zwak voelen
- zware ledematen
- verminderde aandacht en concentratie
- niet goed slapen, een toegenomen slaapbehoefte
- geïrriteerd zijn
- belemmering bij het uitvoeren van de dagelijkse activiteiten

- zware vermoeidheid na een inspanning
- u niet goed voelen in uw vel

Deze vermoeidheid kan een sterke impact hebben op uw dagelijkse activiteiten.
Met deze tips kan u toch de mogelijke ongemakken beperken.

TIPS

- **Probeer uw normaal levenspatroon zoveel mogelijk te behouden.**
- **Plan uw activiteiten en verricht deze op uw eigen tempo; geef voorrang aan de activiteiten die werkelijk nodig zijn die dag en die u graag doet.**
- **Indien nodig, las korte rustpauzes in.**
- **Rust regelmatig een half uurtje i.p.v. echt te slapen overdag.**
- **Vraag zo nodig hulp aan vrienden en familie of schakel professionele thuiszorg in (dit kan via de sociale dienst).**
- **Zorg voor een evenwichtige voeding en drink voldoende.**
- **Maak korte wandelingen en doe lichte activiteiten, dit kan deugd doen.**
- **Maak voldoende tijd vrij voor ontspanning.**
- **Zorg voor een goede nachtrust, ga op vaste tijden naar bed en sta op vaste tijden op.**
- **Indien u de slaap niet kan vatten, blijf dan niet in bed liggen. Sta op en ga iets drinken of doe kort iets ontspannend.**
- **Indien u moeilijk blijft slapen, bespreek dit zeker met uw arts of verpleegkundige. Zij zullen u trachten verder te helpen.**
- **In het ziekenhuis worden infonamiddagen omtrent vermoeidheid georganiseerd op geregelde tijdstippen, infobrochures en nuttige tips kan u bekomen uw verpleegkundig consultant.**

LET OP

- **Indien u zich ongewoon vermoeid voelt, wees dan voorzichtig wanneer u met de auto rijdt of machines bedient.**
- **Vermijd onnodige activiteiten, stress of spanningssituaties.**
- **Vermijd overmatige alcohol.**
- **Vermijd slapen overdag (zodat u voldoende moe bent voor het slapengaan).**

- **Vermijd stimulerende middelen (zoals cafeïnerijke dranken) voor het slapen gaan.**

Wanneer moet ik contact opnemen met het ziekenhuis?

- In bepaalde gevallen van ernstige vermoeidheid, zoals bv. in geval van kortademigheid bij een lichte inspanning.

In het UZ Gent wordt een vijftal keer per jaar vermoeidheidsessies georganiseerd voor patiënten en hun familie. Individueel kan u ook terecht bij de verpleegkundig consulent en de psychologen om u hierin verder te begeleiden.

U kan Mindfulness volgen. Ook deze vorm van therapie heeft reeds zijn nut aangetoond bij de aanpak van deze bijwerking. Voor meer informatie hierover kan u terecht bij de Ingrid Jacobs, psychologe (ingrid.jacobs@uzgent.be of 09/332.54.08)

Misselijkheid en braken

Misselijkheid is een vaak voorkomende bijwerking. De intensiteit verschilt van persoon tot persoon. Deze misselijkheid kan leiden tot braakneigingen en braken.

Bij de meeste patiënten gaat het om een zwakke tot matige vorm van deze bijwerking. U kan last hebben van:

- minder eetlust
- een zwaar gevoel in de maag
- een opgeblazen gevoel
- een pijnlijke maag
- braakneigingen

De misselijkheid treedt meestal op tijdens een korte periode en dit vooral in de beginfase van de behandeling.

Het volgen van bepaalde voedingsregels kan u helpen bij deze bijwerking.

TIPS

- **Eet kleine hoeveelheden, gespreid over de dag. Vermijd zware maaltijden.**
- **Eet voedsel dat u lekker vindt.**
- **Eet droog voedsel zoals granen en toast.**
- **Drink regelmatig water, maar drink kleine hoeveelheden zodat u geen opgeblazen gevoel hebt.**
- **Zorg ervoor dat u frisse lucht hebt.**
- **Spoel na het braken uw mond met koud water en wacht 1 tot 2 uur alvorens te eten.**
- **Als u misselijk bent, geef dan de voorkeur aan koude of lauwe voedingsmiddelen. Deze geven minder geur af dan warm voedsel.**
- **Vraag uw (huis)arts een geneesmiddel tegen misselijkheid of braken. Neem het anti-braakgeneesmiddel in 30 minuten voor de maaltijd of zoals voorgeschreven door uw arts.**

LET OP

- **Vermijd sterke kruiden, te zoet, gebraden of vet voedsel (bv. gefrituurd voedsel).**
- **Vermijd drinken tijdens de maaltijd, dit neemt uw eetlust weg.**
- **Vermijd onmiddellijk te gaan liggen na de maaltijd, een halfzittende houding is beter.**
- **Als u misselijk bent, vermijd dan sterke geuren. Deze kunnen de misselijkheid verergeren.**
- **Vermijd alcoholische dranken.**

Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?

Als de misselijkheid of het braken leidt tot:

- Onvoldoende voedselopname met ernstig gewichtsverlies tot gevolg. (meer dan 10 % van het lichaamsgewicht)
- Uitdroging (dorst, droge huid, droge lippen, weinig plassen).
- Een pijnlijke of gezwollen maag.
- Zeer frequent braken (meer dan driemaal per dag).

Diarree

Uw behandeling kan aanleiding geven tot buikpijn en diarree. Dit betekent dat u vaker stoelgang maakt en dat uw stoelgang minder gebonden tot waterig kan zijn. Deze bijwerking is doorgaans licht tot matig ernstig.

TIPS

- **Drink regelmatig water zodat u een voldoende vochtopname hebt (1,5 l).**
- **Bij grote vochtverliezen is meer vocht nodig (2 tot 2,5 l). Drink dan bijvoorbeeld sportdranken zodat u ook de nodige mineralen binnen hebt bv. Aquarius, AA drink.**
- **Kijk regelmatig na of uw urine niet te donker is. Dit kan een teken zijn van uitdroging.**
- **Eet vet- en vezelarme voeding zoals:**
 - pasta, wit brood of rijst
 - mager vlees (kalkoen, kip)
 - cornflakes
 - vis
 - geschild fruit
- **Stop tijdelijk het eten van vezelrijke voeding.**
- **Het slijmvlies van de sluitspier kan geïrriteerd zijn door de diarree. Gebruik zacht toiletpapier of een washandje. Zorg voor een goede lichaamshygiëne en breng een zinkzalf aan ter hoogte van de sluitspier om de huid te beschermen.**
- **Vraag aan uw (huis)arts een geneesmiddel tegen diarree.**

LET OP

- **Vermijd voedingsmiddelen die de darmbeweging doen toenemen:**
 - grote en vetrijke maaltijden
 - alcohol (bier, wijn)
 - cafeïnehoudende dranken (koffie, thee, chocolade)

- voeding met grove vezels, zaden of pitten (volkorenbrood)
- schillen van fruit, noten
- Vermijd voedingsmiddelen die de gasvorming verhogen:
 - ui, prei, kool, knoflook, paprika, komkommer, meloen
 - koolzuurhoudende dranken
- Vermijd voedingsmiddelen die de darmslijmvliezen irriteren: sterke kruiden en specerijen.
- Vermijd producten die sorbitol bevatten (snoepgoed & kauwgom).
- Vermijd melk en zuivelproducten (melk, yoghurt, ijs, kaas, room).

! Wanneer neemt u contact op met het ziekenhuis?

- Als de diarree gepaard gaat met koorts, ernstige krampen of braakneigingen.
- Als u last hebt van uitdrogingsverschijnselen: een droge mond, een droge tong, droge lippen, een droge en verrimpelde huid en donkere urine.
- Als u last hebt van een bloederige stoelgang.

Constipatie

Uw behandeling kan constipatie veroorzaken. Per definitie heeft u constipatie als u minder dan 3 keer per week stoelgang maakt en uw stoelgang harder en droger is.

TIPS

- Drink minstens 1.5 à 2 liter water per dag.
- Eet voldoende vezels. Bruin brood, groenten, fruit... bevatten veel vezels
- Zorg voor voldoende beweging
- Ga naar het toilet als u het voelt, stel het niet uit ook al heeft u het te druk.
- Vraag aan uw dokter een laxermiddel.

Wanneer neemt u contact op het met het ziekenhuis?

- Indien uw klachten langer dan 2 weken aanhouden.
- Als er bloed in ontlasting zit.
- Als de ontlasting zeer pijnlijk is.
- Als u last heeft van constipatie afgewisseld met diarree.
- Als uw constipatie gepaard gaat met buikkrampen, braken/opgeblazen gevoel.

Spierpijn

Dit is een vorm van bijwerking dat niet zo vaak voorkomt. Het wordt gekenmerkt door:

- Spierkrampen
- Spierspasmen

TIPS

- **Sommige mensen vinden dat warmte een positief effect heeft op hun spierpijn. Bijvoorbeeld het gebruik van een warmwaterkruik, kersenpit kussen, infrarood, ... kunnen hier bij helpen.**
- **Een afkoelende crèmes kan uw spierpijn eventjes doen vergeten.**
- **Massage verhoogt de doorbloeding in de spier waardoor de pijn vermindert.**
- **Bij veel last en in samenspraak met uw dokter kan u eventueel pijnstillers nemen.**

Hoofdpijn

Hoofdpijn is een zeer frequente bijwerking, maar duurt meestal niet lang. Het gaat meestal over zonder enige interventie. De volgende tips kunnen uw hoofdpijn verzachten:

TIPS

- **Neem regelmatig eens een frisse neus**
- **Zorg ervoor dat u een goede nachtrust heeft**
- **Neem voldoende ontspanning**
- **Als de hoofdpijn te hinderlijk wordt, kan u in overleg met uw dokter een pijnstiller nemen.**

LET OP

- **Neem niet te vaak en te lang na elkaar pijnstillers. Als u te veel pijnstillers gebruikt dan kan u juist daardoor hoofdpijn krijgen.**

! Wanneer neemt u contact op het met het ziekenhuis?

- Indien u heftige hoofdpijn krijgt, met koorts, een pijnlijke of stijve nek, sufheid of overgeven.
- Indien u ineens uitvalsverschijnselen krijgt, zoals een verlamde arm, een scheve mond, onduidelijk praten of minder zien.

Vermindering van het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes

Door uw behandeling kunnen het aantal bloedplaatjes, rode en witte bloedcellen verminderen.

Rode bloedcellen

Rode bloedcellen zijn in ons lichaam belangrijk om zuurstof te vervoeren. Bij een verminderd aantal rode bloedcellen kan bloedarmoede optreden. Hierdoor kan u volgende symptomen hebben:

- vermoeid zijn
- verminderde inspanningscapaciteit
- algemeen gevoel van zwakte
- bleke huid en lippen

- duizeligheid
- kortademigheid bij inspanning

TIPS

- **Plan uw activiteiten op een dag. Wissel de activiteiten tijdig af met een korte rustpauze.**
- **Vraag aan anderen om ook een handje te helpen.**
- **Zorg voor een goede voeding met voldoende ijzer (runds- en lamsvlees, donkergroene bladgroenten, broccoli, bonen) en vitamine B (melk, eieren, kaas, vlees), vitamine C (paprika, kiwi) en foliumzuur (spinazie, broccoli, bonen, volkorenbrood).**
- **Drink voldoende.**

! Wanneer neemt u contact op het met het ziekenhuis?

- Als u zich duizelig voelt of kortademig bent.
- Als u zich bij de minste inspanning heel moe voelt.

Witte bloedcellen

Bij een verminderd aantal witte bloedcellen verhoogt de kans op infectie. Witte bloedcellen zijn immers de soldaten van ons lichaam die vechten tegen indringers. Zonder witte bloedcellen kan u zich niet verdedigen. Wanneer u zonder witte bloedcellen een infectie oploopt kan u zeer snel zeer ernstig ziek worden.

Tekenen van infectie kunnen zijn:

- koorts, zweten, koude rillingen
- keelpijn, hoest, verstopte neus
- branderig gevoel bij het plassen
- ziektegevoel en uitputting
- roodheid, zwelling, ettervorming (lokale infectie)

TIPS

- Meet regelmatig uw lichaamstemperatuur. Liefst steeds op hetzelfde tijdstip, bv 's avonds.
- Bij 38°C of meer, steeds het ziekenhuis verwittigen!
- Let op een goede lichaamshygiëne. Was regelmatig uw handen.
- Pas een goede mondzorg toe en controleer uw mond op roodheid of aften.
- Voorkom wondjes. Wanneer u een wondje hebt: ontsmet deze onmiddellijk en volg dit dagelijks op.
- Vermijd contact met mensen die griep hebben of verkouden zijn.
- Vermijd druk bevolkte plaatsen, zoals winkels, bioscoop, zwembaden, sportmanifestaties, markt, ...
- Laat anderen tijdelijk uw huisdieren verzorgen.

Wanneer neemt u contact op het met het ziekenhuis?

- Als u tekenen van infectie waarneemt of koorts hebt
- Vanaf 38°C STEEDS contact opnemen met uw behandelende arts, de verpleegkundig consulent of de verpleegkundige van dagkliniek/hospitalisatieafdeling. Neem nooit op eigen initiatief geneesmiddelen in als u vermoedt dat u een infectie hebt.

Bloedplaatjes

Bloedplaatjes spelen een rol bij de bloedstolling. Bij een ernstig te kort in bloedplaatjes heeft u een toegenomen risico op bloedingen. Het aantal bloedplaatjes kan ook verminderen door uw behandeling. Hierdoor vergroot de kans op blauwe plekken, onderhuidse bloedingen, neusbloedingen, bloedend tandvlees, ...

Wanneer neemt u contact op het met het ziekenhuis?

- Bij herhaaldelijke neusbloedingen die niet onmiddellijk te stelpen zijn.
- Bij bloedingen in de mond, urine, stoelgang, ...

06 ZWANGERSCHAP, BORSTVOEDING EN VRUCHTBAARHEID

Imnovid® veroorzaakt levensbedreigende aangeboren afwijkingen bij de mens. Deze aangeboren afwijkingen uiten zich in te korte armen of benen, misvormde handen of voeten, oog- of oorafwijkingen en problemen met de interne organen.

- Vrouwen die zwanger kunnen worden, moeten anticonceptie gebruiken 4 weken voor, tijdens en 4 weken na de behandeling met Imnovid®. Indien u zwanger kan worden zal er voor de behandeling, om de 4 weken tijdens de behandeling en 4 weken na de behandeling een zwangerschapstest uitgevoerd worden.
- Tijdens de zwangerschap of borstvoeding mag er **geen** Imnovid® gebruikt worden.

Indien u toch zwanger wordt tijdens de behandeling met Imnovid®, dan moet u direct stoppen met de behandeling en uw arts contacteren.

- Mannen die behandeld worden met Imnovid® moeten condooms gebruiken tijdens en tot 1 week na de behandeling omdat Imnovid® in het sperma terecht komt.

Indien uw partner toch zwanger wordt tijdens de behandeling met Imnovid®, dan moet u direct uw arts contacteren.

07 GENEESMIDDELEN DIE NIET MOGEN GECOMBINEERD WORDEN MET IMNOVID®

Het gelijktijdig gebruik van sommige andere geneesmiddelen kan de hoeveelheid Imnovid® in uw bloed verhogen of verlagen. Hierdoor kan u last krijgen van bijwerkingen of zal het effect van Imnovid® verlaagd worden. Ook Imnovid® zelf kan ook de hoeveelheid van gelijktijdig toegediende geneesmiddelen in het bloed verhogen.

Indien u een geneesmiddel inneemt dat voorkomt in deze lijst, geef dit dan steeds door aan uw arts, huisarts of de ziekenhuisapotheker!

Het is belangrijk dat u steeds alle medicatie, alle voedingssupplementen of andere homeopathische middelen doorgeeft aan uw arts of apotheker.

Geneesmiddelen

- Anti-schimmel middelen: Nizoral® (ketoconazol)
- Antibiotica: Ciproxine® (ciprofloxacine), (enoxacine)
- Antidepressiva: Floxyfral® (fluvoxamine)

Deze brochure werd enkel ontwikkeld voor gebruik binnen het UZ Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Kankercentrum UZ Gent. Het UZ Gent kan op geen enkele wijze verantwoordelijk worden gesteld bij gebruik van deze brochure/dit protocol buiten het UZ Gent.